ÅRSPLAN STORSTEINNES BARNEHAGE 2011/2012

FORORD

Årsplanen er noe forandra både i innhold og rekkefølge i forhold til forrige barnehageår, men den er neppe ”ugjenkjennelig”. Endringer gjelder selvfølgelig sammensetninga av barnegrupper og personale, samt satsingsområder for dette barnehageåret.
P.g.a. barnegruppenes sammensetning har begge avdelinger tilnærma lik dagsrytme. Det er derfor ikke naturlig denne gang å presentere dem i hvert sitt kapittel. Barnas navn er ikke lenger oppgitt, bare antall gutter og jenter på hvert årskull.

Barnehagens visjon er ikke endra i forhold til forrige årsplan.
Satsingsområdene er valgt i tråd med barnehagens visjon – en framtidsrettet barnehage.

Arbeidet med fagområder er presentert på en annen måte enn i forrige årsplan. Progresjonsplaner for de enkelte fagområdene viser eksempler på hva som er aktuelt å jobbe med på det enkelte årstrinn. «Snakkepakken» vil være sentral i forbindelse med arbeidet både i forhold til fagområdene og grunnleggende begrepsutvikling, (BU). Dette vil framgå av månedsplanene.

De fleste foreldre har gitt tilbakemelding om at årsplanen ønskes elektronisk. De som ikke har tilgang til nett, vil få papirutgave.

Årsplan er fastsatt av samarbeidsutvalget.

Storsteinnes 20.09.11

Margareth Åseng
styrer

INNHOLD

Forord

1. Barnehagens samfunnsmandat

2. Presentasjon av Storsteinnes barnehage
2.1 Generell informasjon
2.2 Barn og personale
2.3 Dagsrytme
2.4 De ulike momentene i dagsrytmen

3. Visjon, mål og satsingsområder
3.1 Barnehagens visjon
3.2 Satsingsområder og mål for barnehageåret 2011-12

4. Barnehagens innhold
4.1 Fagområder
4.2 Progresjonsplaner

5. Årshjul 2011-12

6. Samarbeid
6.1 Foreldresamarbeid
6.2 Andre samarbeidspartnere

1. BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

Lov om barnehager § 1Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulik religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

2. PRESENTASJON AV STORSTEINNES BARNEHAGE

2.1 GENERELL INFORMASJON.

Storsteinnes barnehage eies og drives av Balsfjord kommune og er kommunens eldste barnehage. Den åpnet 1. mars 1977 og feirer altså 35-årsjubileum i løpet av barnehageåret. Barnehagen har en periode, (august 2002 – juli 2008), vært sammenslått med Fuglelia og drevet som 3-avdelings barnehage med felles enhetsleder. Det er gjort politisk vedtak om å utvide Fuglelia til 4-avdelings barnehage, (skal etter planen være klar fra august 2013). Storsteinnes barnehage vil da bli nedlagt.

De 2 avdelingene, Knotten og Marihøna, har henholdsvis 18 plasser for barn i alderen 1-3 år og 16 plasser for barn i alderen 3-6 år. (Alderssammensetningen på de ulike avdelingene kan variere litt fra år til år, alt etter variasjon i etterspørsel av plasser.) Det er to barnehageopptak per år, slik at ved søknad kan det komme nye barn på Knotten etter årsskifte hvis det frigjøres plasser p.g.a. barn som fyller 3 år i det nye kalenderåret.

Storsteinnes barnehage drives i samsvar med Barnehageloven og dens forskrifter. Barnehagen er forpliktet til å jobbe etter rammeplan for barnehagen. Den brukes som redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering.
I tillegg har Balsfjord kommune vedtatt planer som alle barnehager er forpliktet til å følge: <u>Grunnleggende begrepsundervisning (BU),</u>
<u>Portefolie i barnehage og skole,</u> <u>Overgang barnehage / skole</u>

2.2 BARN OG PERSONALE

AVDELING KNOTTEN. (Inntil 18 plasser 0-3 år)

Barn:

Fødselsår 2008:	8 barn – 7 jenter og 1 gutt
Fødselsår 2009:	7 barn – 6 jenter og 1 gutt
Fødselsår 2010:	1 gutt

Personale:

Åse Storbakk	Pedagogisk leder	90 % (vikariat for bhg.året)
Bente Jensen	Assistent	100 %
Elbjørg Rakkenes	Assistent	50 %
Solveig Fagerheim	Assistent	45 %
Margareth Åseng	Pedagog	15 %

AVDELING MARIHØNA. (Inntil 16 plasser 3-6 år)

Barn:

Fødselsår 2008:	1 gutt
Fødselsår 2007:	5 barn – 2 jenter og 3 gutter
Fødselsår 2006:	14 barn – 3 jenter og 11 gutter

Personale:

Liss-Mari Sørensen	Pedagogisk leder	100 % (vikariat for bhg.året)
Grethe Fagerheim	Assistent	100 %
Rita Tråsdahl	Assistent	60 %
Margareth Åseng	Pedagog	40 %

*

Bualee Singhad	renholder
Margareth Åseng	enhetsleder(43 % administrasjon)

Barnehagen tar imot elever / studenter for praksis, bl.a. fra Storsteinnes skole og Nordkjosbotn v.g. skole. Andre typer praksis forekommer også, for eksempel i samarbeid med NAV.

2.3. DAGSRYTME

Kl. 07.15	Barnehagen åpner. (Knotten kan åpne tidligere enkelte dager etter avtale.)
Kl. 07.15 – 09.15	Fri lek – vanligvis inne
Kl. 09.15 – 9.35	Frokost
Kl. 09.40	Tid for samlingsstund / Bu-grupper / førskole eller andre organiserte aktiviteter – eller vi går ut
Formiddagen	Utetid, pauseavvikling, div. møter
Kl. 12.30 / 13	Lunsj - inne eller ute
Kl. 13.30 – 16.15	Organiserte eller selvvalgte aktiviteter etter lunsj, fulgt av frilek inne eller ute
Ca. kl. 14.30	Frukt og grønt
Kl. 16.15	Knotten stenger
Kl. 16.30	Marihøna stenger

Noen få foreldre har meldt behov for lengre åpningstid enn til kl. 7.15 - 16.15. Vi prøver å imøtekomme dette behovet ved at Knotten åpner kl. 6.50 enkelte dager - kun etter avtale med de foreldre det gjelder.

Knotten stenger kl 16.15, som tidligere, og de barna som ev. ikke er hentet til da, følges over til Marihøna, som har utvida åpningstida til kl. 16.30. Dette er et tilbud til de foreldre som ikke vil rekke å hente barna sine til kl. 16.15.
Vi vil prøve å ha barna mest mulig klare, slik at barnehagen faktisk kan stenge og seinvakta slutte kl 16.30.

Dette gjøres innenfor den bemanninga vi har til disposisjon. Det er viktig at den ordinære åpningstida overholdes i størst mulig grad, slik at vi unngår overtid og gebyr ved for sein henting av barn.

2.4 DE ULIKE MOMENTENE I DAGSRYTMEN

GOD MORGEN

Om morgenen er det begrenset bemanning, og som oftest få barn den første timen. Personalet møter dere i garderoben så langt det er mulig. Det viktigste er å gi barnet en best mulig overgang og en god start på dagen. Samtidig er dette en viktig arena for samarbeid mellom barnehagen og foreldrene, utveksling av info. Hvert barn har en navnelapp som festes på frammøtetavla i garderoben, en viktig liten oppgave som de fleste barna setter pris på å få utføre sjøl.
Vi ønsker at foreldrene skal si ”ha det” før de går, slik at barnet vet når de går.
NB: Det er sjelden lurt å hale ut avskjeden. Ta gjerne en telefon til barnehagen og hør hvordan det har gått dersom avskjeden oppleves vanskelig.

Mål: Barn og foreldre opplever en trygg og god start på dagen.

FRILEK

Frilek er en frivillig aktivitet som skjer på barnas premisser. Her bearbeides opplevelser og følelser, og ulike roller prøves ut. Gjennom lek lærer barna å kommunisere, inngå kompromiss, gjøre avtaler, vente på tur, hjelpe, dele m.m. Personalet har en viktig oppgave å tilrettelegge for og inspirere til lek. Nye inntrykk kan være med på å gi ny næring til leken. Samtidig skal leken beskyttes og ikke forstyrres unødig.
Frilek betyr ikke at de voksne skal holde seg unna. Noen ganger blir vi invitert med i leken, andre ganger er vi på sidelinja og observerer og er tilgjengelig i nærheten. Det hender også at enkeltbarn kan trenge hjelp fra en voksen, som da går inn i leken sammen med barnet og hjelper det til å forstå lekesignalene. Mange barn foretrekker imidlertid å leke alene iblant. Det må også respekteres.

Mål: Vi ønsker at alle barna skal ha lekekamerater og få gode og allsidige lekeerfaringer.

FROKOST

Vi har felles frokost der vi spiser medbrakt mat ca kl.09.15. Barna får da melk til maten. De som kommer veldig tidlig i barnehagen, får spise litt før fellesspisingen, men vi ser helst at de som kommer etter kl. 08.00 har spist litt hjemme. Det som ofte skjer om barna spiser før fellesspisingen er at de enten er fri for mat til da, eller er for mett. Og da kan barna veldig ofte bli sultne før lunsjen.
NB: Frokosten avsluttes kl 9.40, før overgang til organiserte aktiviteter eller utelek. De som ev. kommer etter kl 9.15, altså for sent til å rekke fellesfrokosten, må ha spist heime, slik at gjennomføring av planlagte aktiviteter ikke forstyrres / må utsettes.

SAMLINGSSTUND OG ANDRE ORGANISERTE AKTIVITETER

Barn og voksne synes det er fint å gjøre noe sammen, for eksempel prate, synge og spille, leke regelleker / sangleker, holde på med formingsaktiviteter, spille teater eller lese bøker. Slike aktiviteter krever gjerne forberedelser og organisering av voksne.
Iblant fungerer samlingsstunden som ”allmøte”. Da er det viktig at alle barna er med. Det kan være viktig informasjon som skal gis til alle, eller kanskje vi trenger å diskutere / planlegge noe i lag. Andre ganger kan det være rom for frivillig deltakelse, gjerne med vekt på spontanitet og innspill fra barna. Eller det kan være innhold og form som er mer aktuell for spesielle grupper av barn, for eksempel etter alder og interesse.

> *Mål: Ta vare på fellesskapsfølelsen og lære å være en del av en gruppe. Samtale er en viktig del av samlingsstunden, bl.a. til barns medvirkning, til kunnskapsformidling, fortelling og trening i å ta ordet.*

TOALETT OG PÅKLEDNING

Det er gjerne lurt å gå på do før vi kler på oss og går ut. Behovet varierer imidlertid fra barn til barn. Det er noe barna sjøl kan lære å vurdere og etter hvert ta ansvar for, spesielt i sommerhalvåret.
Barna oppmuntres til selvstendighet ved at de gradvis lærer å kle av og på seg sjøl. Vi hjelper dem med å vurdere hvilke klær som er passende etter vær- og føreforhold og å finne fram klærne. Her er det også rom for språkstimulering. Det å mestre av- og påkledning gir en god følelse og tru på seg sjøl, og vi ser ofte at barn hjelper hverandre. Mye finmotorisk trening foregår når knapper skal kneppes, glidelås åpnes / lukkes, skolisser knyttes og bukseseler festes. Barna oppfordres også til å henge opp klærne sine og sette skoene pent på plass.

NB: Det er viktig at barna har med ekstra skifte i tilfelle noe blir vått eller at været og klesbehovet forandrer seg i løpet av dagen. Klær og fottøy må være tydelig merket for å unngå forveksling. NB: Husk også å merke om arveklær.

> *Mål: Barna får nødvendig omsorg og hjelp, kombinert med medbestemmelse og selvstendighetstrening når det gjelder å vurdere toalettbehov, klesbehov og å mestre av- og påkledning.*

UTELEK

I barnehagen er vi ute minst én gang i løpet av dagen. I sommerhalvåret er i ofte ute hele dagen. Hvis vær og temperaturforhold tillater det, spiser vi gjerne ute, enten alle eller en del av gruppa.

Uteområdene har god plass for lek og utfoldelse. Vi legger vekt på aktiv og variert bruk av både uteområdene / naturen og nærmiljøet for øvrig som arena for opplevelser, læring og utvikling.

> *Mål: Barna utvikler kroppsbeherskelse, grunnleggende motoriske ferdigheter og positiv selvoppfatning. De utvikler positive holdninger til friluftsliv og til å bruke kroppen aktivt på turer og i lek ute.*

MÅLTID

Barna skal ha minimum 2 fullverdige måltider i barnehagen. (Jf. Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen.)

Hovedmåltidet ca. kl. 13.00 inntas inne eller ute. Når vi spiser inne, oppfordres barna gjerne til å smøre maten sin sjøl, med hjelp av en voksen eller et større barn om nødvendig. Ute serveres helst påsmurt mat, ev. med mulighet til å velge pålegg sjøl. Varmmat lages på forskjellige ukedager av hensyn til de ulike plasstørrelsene.

Vi legger vekt på å vaske hendene før måltid. Før vi begynner å spise, synger vi gjerne en sang, noe barna er med på å velge. Barna oppmuntres til å be om det de trenger og å sende til hverandre. Vi benevner matsortene istedenfor å bare peike eller bruke ord som *den, det, sånn* el.l.

Det er viktig trening å vurdere hvor mye mat man trenger. Vi respekterer at man kan ha ulik smak, men vi oppmuntrer barna til å smake på nye matsorter.

Når barna er ferdige å spise, oppfordrer vi dem til å takke for maten og rydde av bordet etter seg.

> *Mål: Måltidet skal dekke barnas grunnleggende behov for mat og drikke. Sunn, variert kost og gode matvaner innarbeides fra tidlige barneår. Fellesskap, høflighet, bordskikk, medbestemmelse og selvstendighet er viktige delmål.*

KVILE

De som har behov for å kvile, (ev. sove), får anledning til det på sofa eller madrass. De minste sover i vogn ute. Ellers kan en rolig stund med lytting til musikk eller lesing gi krefter til en positiv ettermiddag. Foreldrenes ønsker er retningsgivende, men det er viktig å være oppmerksom på at barnet gjerne får mange inntrykk i løpet av barnehagedagen, noe som kan påvirke søvnbehovet.

> *Mål: Barnehagedagen skal gi tid og rom for søvn / kvile, i samsvar med barnas grunnleggende behov og foreldrenes vurdering.*

ETTERMIDDAGEN
Etter lunsj fordeles barna i smågrupper omkring på avdelinga der de deltar i selvvalgte aktiviteter. Det kan være formingsaktivitet, konstruksjonslek, rollelek, lesing eller spill.

Barna hentes til ulike tider, slik at gruppa reduseres gradvis utover ettermiddagen. Personalet reduseres også, så det legges ikke opp til aktiviteter som krever mye voksenorganisering. Det bør være aktiviteter som er rimelig lett å avslutte når barna blir hentet.
NB: Det er fint om barna deltar i rydding før de drar.

Informasjon om barnehagedagen kan gis både skriftlig og muntlig. Vi skriver ut bilder og henger på ”dagen i dag” plakaten på døra i garderoben så ofte som mulig. Informasjon om enkeltbarn gis vanligvis muntlig. Spør gjerne!
Barnets navnelapp fjernes fra frammøtetavla når barnet hentes. Det er også viktig at personalet registrerer når barn blir hentet, både for å si ”ha det” og for å unngå unødige leteaksjoner.

Hvis barnet hentes av noen andre enn de vante omsorgspersonene, MÅ vi ha beskjed om det. Vi leverer ikke barna til fremmede. Barnet bør også være forberedt om noen andre enn foreldrene skal hente det.
Hver avdeling har skjema for ”stående avtale”:

> ”HVEM KAN HENTE BARNET UTEN NÆRMERE BESKJED”.
>
> *Mål: Hente- og bringesituasjonen skal være en god overgang mellom barnehage og hjem, både for barn og voksne.*

NB: På grunn av regelverk som vi som barnehageansatte må forholde oss til, er det viktig med informasjon om avtaler etter ev. samlivsbrudd, f.eks. hvem som har foreldreansvar, daglig omsorg og hvilke samværsavtaler som foreligger. Dette for å kunne overholde vår taushetsplikt og for å kunne handle riktig ved henting av barnet i barnehagen. (Barnehagen har eget skjema for slik informasjon.)
Barnehagen bør ikke være arena for samvær/kontakt mellom barn og forelder (el.a. familiemedlemmer) som ikke har den daglige omsorgen for barnet.

- - - - - - - -

Personalet må arbeide for å finne balanse mellom respekt for foreldrenes prioriteringer og å ivareta barns rettigheter og grunnleggende fellesverdier som barnehagen er forpliktet på. (Rammeplanen)

3. VISJON, SATSINGSOMRÅDER OG MÅL

3.1. BARNEHAGES VISJON:

Storsteinnes barnehage - en fremtidsrettet barnehage

Da får vi barn som:
- blir sett og hørt
- er trygge, glade og fornøyde
- har godt selvbilde
- er ansvarlige
- har sosial kompetanse
- har utforskertrang og ønsker å lære

Da får vi foreldre som:
- føler seg trygge og er fornøyde med tilbudet
- stiller krav og blir hørt

Vi får dette til fordi vi har personale som:
- er imøtekommende, fleksible, nytenkende og løsningsorientert
- ser det enkelte individ og samtidig hele gruppa
- reflekterer over praksis, er i utvikling, har endringskompetanse
- er gode rollemodeller

3.2 SATSINGSOMRÅDER OG MÅL FOR BARNEHAGEÅRET 2011 – 12

1) Kvalitet
   Mål:
   a. Implementering av Barnehagelovens nye formålsparagraf, med vekt på *barns rett til medvirkning* og begrepet *danning*
   b. Innføring / utprøving / videreutvikling av progresjonsplan i forhold til fagområdene i *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*

2) Miljø og sikkerhet
   Mål: Sikre barna et godt fysisk og psykisk miljø – inne og ute

3) Barnehagen som lærende organisasjon
   Deltakelse i prosjektet *Rom for alle – blikk for den enkelte.*
   Mål: Tidlig innsats i forhold til barnas generelle og spesielle behov

4. BARNEHAGENS INNHOLD

4.1 FAGOMRÅDER

Barnehagens innhold er delt inn i 7 fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst
Kropp, bevegelse og helse
Kunst, kultur og kreativitet
Natur, miljø og teknikk
Etikk, religion og filosofi
Nærmiljø og samfunn
Antall, rom og form

Fagområdene er sentrale i barns opplevelse, utforskning og læring. De er i stor grad de samme som barn møter seinere som fag i skolen. De ulike fagområdene trekkes inn i barnehagens hverdag, både i spontane og tilrettelagte læresituasjoner, bl.a. temaarbeid. Arbeidet må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. ***Progresjonsplaner*** for de ulike fagområdene sier noe om hva som kan være aktuelt i forhold til de ulike aldersgruppene. Dette vil bli synliggjort nærmere i månedsplaner.

4.2 PROGRESJONSPLANER

Kommunikasjon, språk og tekst	**Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.**
1-2 åringene Prosessmål: Barna skal oppleve et rikt språkmiljø, både verbalt og kroppslig	• Være tilstede og hjelpe barna med å sette ord på gjenstander og det man gjør i hverdagen.(handlinger, lek, kroppsdeler, klær, gjenstander osv.) Gjentakelser er viktig for å lære nye ord. • Vise at vi forstår det barnet kommuniserer, både verbalt og nonverbalt. Ukorrekt uttale av ord gjentas riktig. • Bruke bøker, bilder, sanger, rim, regler og sangleker. Bilder er i denne aldersgruppen viktigere enn teksten. Ha fokus på samtalen rundt bildene. • Voksne deltar i leken og gir støtte ved konflikter.

2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Vi lytter, observerer og gir respons i samhandling mellom barn og voksne.	• Lytte og gi respons på hverandres ytringer. • Bevisst bruke enkle begreper. Følge tankene bak begrepsundervisnings-modellen(BU). • Gi tid og rom for språkutvikling. • Gi rom for barns medvirkning i samlingsstunder.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor+ Barna skal støttes i sin videre utvikling av begrepsforståelse. Ved at voksne bruker et variert ordforråd, skal barna få et rikere språk. Barna skal gjøres kjent med bøker, sanger, bilder, medier med mer.	• Høytlesning der tekst er like viktig som selve bildet. Fordel om barna får se bildet samtidig som teksten leses for helhetsinntrykket. • Ta ”pauser” i lesingen/samtalen for å sikre at alle forstår betydningen av litt vanskeligere ord. Spør gjerne barna om de vet hva ordet betyr og kan forklare for hverandre. • BU-samlinger jfr. BU-modellen. • Gi barna felles opplevelser/erfaringer samt tid og rom for samtaler etterpå. Dette kan være med på å skape et felles innhold for leken. • Bli kjent med eventyr. (Snakkepakken) • Viktig å fange opp de barna som har språkvansker og gi spesialpedagogisk hjelp dersom det trengs.
4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor+ Barna skal få hjelp til å bruke språket til å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og til å skape positive relasjoner i lek og annet samvær.	• Hjelpe/støtte barna i konfliktsituasjoner. Hjelpe dem med å uttrykke seg, og komme frem til løsninger som tar hensyn til alle involverte. • Tid til å undre seg sammen med barna. Vi har ikke svar på alle spørsmål, men det er minst like viktig å bruke tid på å undre seg i lag og søke svarene sammen. • Gi anledning til å kunne holde på med en lek over tid. • Danne lekegrupper ved behov. • Lære å bli selvstendig. • De skal lære å lytte og gi respons til hverandre, og selv fortelle. • Utfordre de barna som er lite språklig aktiv. • Gi utfordringer du vet de kan klare, f.eks sammen med andre barn. Ros etterpå er viktig.
5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor+ Barna skal få et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler og som inspirasjon til fabulering og nyskaping. Barna skal lære å lytte til lyder og rytme i språket og	• Høytlesning uten bilde kan godt introduseres litt i denne aldersgruppa. • Symboler; tall og bokstaver. Hvordan ser de ut? Hvilke lyder lager de? Hvilke lyder/bokstaver har jeg i mitt navn? Kan jeg klare å skrive navnet mitt? • Bokstavene sammen lager ord og flere ord sammen lager setninger. Setningene kan videre lage ei historie. Skrive ned fortellinger som barna finner på. • Jobbe grundigere med BU. • Bruke bøker til å skaffe seg kunnskap. • Oppmuntre barn til å utforske og skaffe seg kunnskap. • Ord er bygd opp av stavelser. Øve oss i å høre hvor mange stavelser det er i ulike ord.

bli fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver.	• Førskolegruppe får utfordrende oppgaver der de kan bruke sine kunnskaper. F.eks ansvar i kiosk, bruke kunnskap om tall.

Kropp, bevegelse og helse	**Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.**
1-2 åringene Prosessmål: Vi skal gi barna opplevelser som bidrar til at de får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring.	• Bevegelsesleker, regler og sangleker. • Være en aktiv voksen og glede seg over barnas kroppslige mestring. • Legge til rette for lek der man bruker kroppen. • Organisere dagen slik at det er rom for både perioder med aktivitet, hvile og måltider (sunt kosthold). • Personalet skal påse sikkerheten til barna, og gripe inn ved fare, (ikke være overbeskyttende). Kunne førstehjelp. • La barna få ta initiativ til å utfordre egne grenser, ikke stoppe dem ved aktivitet som egentlig ikke er farlig. Husk på å gi ros. • Uteaktiviteter. • Innarbeide gode vaner i forhold til aktivitet/hvile, hygiene og matinntak/aktivitet.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Vi skal gi barna gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer.	• Lage hinderløyper som gir ulike utfordringer, ute og inne. • Gå små turer. • Kunnskap om egen kropp. Hva heter de forskjellige kroppsdelene. • Videreutvikle fin- og grovmotorikk. • Ev. besøk hos tannpleier. • Ski- og akedag.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få mulighet til å videreutvikle sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme om motoriske følsomhet. Barna skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.	• Gå lengre turer. • Være mye ute i alle slags vær og årstider. • Mulighet for allsidig aktivitet. Gå på sleipe steiner og i ulendt terreng, klatre i trær, gå på ski, ake, hoppe paradis og tau, kaste og ta imot ball, osv. • Gi barna utfordringer og inspirere dem til nye mestringsområder. • Herje/ fangelek. • Brytelek. • Regelleker.

4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Vi skal gi barna erfaringer som bidrar til at de utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan vi bruker og samtidig tar vare på miljøet.	• God tid på turer og spille videre på barnas initiativ. • Legge turer til steder der barna får ulike kroppslige utfordringer.
5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Vi skal bidra til å skape forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige. Vi skal gi barna kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og et sunt kosthold.	• Kunnskap om et sunt kosthold, god hygiene og at aktivitet og hvile er bra for kroppen. • Gi dem glede og mestringsfølelse over å være med på lengre turer, eks topptur. Dette er også med på å forsterke fellesskapsfølelsen i ei gruppe. • La barna delta i matlaging.

Kunst, kultur og kreativitet	**Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.**
1-2 åringene Prosessmål: Barna opplever tilstedeværelse av kunst og kultur. De lærer å erfare gjennom alle sine sanser.	• La barna få møte ulike former for kunst (musikk, bøker, instrument, dans, bilder). • Formingsaktiviteter som passer deres alder, der de kan lage sitt eget produkt. • Henge opp det de lager. Positiv respons. • Ha tegnesaker tilgjengelig, slik at de kan bruke det på eget initiativ.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + At barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.	• Klippe og lime. • La fantasien få utløp. • Legge til rette for kreativ lek. • Positiv respons på det de skaper (tegne, male, bygger m.m). • Legge til rette for skapende aktiviteter. • Oppfordre til tegning, snakke om hva de tegner (evt. skrive det på arket)

3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få hjelp til å styrke sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk.	• Lytte til hva barna sier og bruker det videre. • Inspirere til utvikling av det enkelte barns ferdigheter. • Tilgang på ulike materiell slik at de kan lage produkter. • Bibliotekturer der barna selv får velge bøker.
4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor+ Barna skal få hjelp til å utvikle sin evne til å bearbeide og kommunisere inntrykk og selv gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet.	• Bruke ulike materialer til å skape et produkt, gjerne i sammenheng med temaarbeid. Gjerne felles produkt, eks bilde. • Gi mulighet for skapende virksomhet etter opplevelser der barna selv kan velge utrykksform. • Samtale med barna om det de har laget.
5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal utvikle elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama.Barna skal få oppleve at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.	• Vi drar og ser på skoleforestillinger. • Lage egne forestillinger. • Invitere lokale ressurspersoner til barnehagen. • Lære om fargeblanding.

Natur, miljø og teknikk	**Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.**
1-2 åringene Prosessmål: Barna skal få gjøre erfaringer via alle sine sanser.	• Utelek i alle slags årstider og vær. • Få lov til å være nysgjerrig. Ikke stoppe deres naturlige trang til å utforske, vær heller med som en hjelpende hånd. • Være aktiv sammen med barna og oppfordre dem til å bruke alle sine sanser eks: lukte, smake, høre/lytte, føle, se.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få oppleve naturen og få anledning til å undre seg over naturens mangfoldighet.	• Undre seg sammen med barna over ulike fenomener i naturen. • Gå på tur i nærmiljøet. • Lære seg å legge merke til detaljer i naturen. • Ha god tid på tur.

3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få oppleve glede over å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.	• Ha respekt for naturen (ikke ødelegge, ta med søppel heim). • Lære om planter, dyr, årstider, vær og landskap. • Være gode rollemodeller for barna. Vise at vi trives ute i naturen.
4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjonen.	• Samle insekter. • Se sammenhenger; økosystemet. • Dyrke poteter. • Plukke bær og ev. lage syltetøy. • Besøk på gårder med dyr og vekster. • Lære om jakt og fiske. • Lære hvor maten kommer fra. • Lage mat. • Viktigheten av å ta vare på naturen i forhold til matproduksjon.
5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få erfaringer med hvordan teknikk kan brukes i leken og i hverdagslivet.	• Få erfaringer med tekniske hjelpemidler som vi bruker i matlagning. • Besøk på gård der man bruker tekniske hjelpemidler (traktor, melkemaskin o.l). • Lek med traktorer og gravemaskiner ute.

Etikk, religion og filosofi	**Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.**
1-2 åringene Prosessmål: Tid og rom for undring.	• Gi positiv respons på de gode handlingene. De negative møter vi med heller å vise ei god.(For eksempel stryke istedenfor å slå.) • Være der barna er, og undre oss sammen med dem over det de er opptatt av. • Balanse mellom barns og voksnes ”fremdrift” i undringen. Rom for å fortsette på barnas initiativ og hjelpe videre.

2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal arbeide med å tilegne seg samfunnets grunnleggende holdninger og verdier.	• Lære hva som er rett og galt. • Voksne er bevisst sitt ansvar som rollemodeller i forhold til holdninger og verdier. • Bidra til å utvikle empati og medfølelse. • Arbeide med likestilling mellom gutter og jenter og sørge for at begge kjønn får varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Ved at det gis anledning og ro til undring, tenkning, samtaler og fortellinger skal barna få anledning til å erfare at grunnleggende spørsmål er vesentlige. Barna skal få innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen.	• Utnytte både spontane hverdagssituasjoner og tilrettelagte situasjoner, f.eks samlingsstund, der det er naturlig å samtale sammen med barna. • Respektere at vi er forskjellige. • Inkluderende miljø som motvirker mobbing og rasisme. • Lære grunnleggende verdier og holdninger.
4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal lære å utvikle toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Barna skal få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner. Barna skal få kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppa.	• Kirkebesøk ved høytider. Bli kjent med tradisjoner i forhold til høytidene. • Bli kjent med ulike livssyn som er representert i barnegruppa. • Kristne fortellinger i forbindelse med høytidene. • Møte barnas spørsmål ang. tro med respekt og alvor. • Utvikle toleranse og respekt for hverandre. Få oppgaver barna må samarbeide om. • Regelleker, leker der de må ta hensyn og respektere hverandre.
5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor+ Barna skal bli kjent med religion, etikk og filosofi som del av kultur og samfunn.	• Samme tiltakene som ovenfor.

Nærmiljø og samfunn	**Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.**
1-2 åringene Prosessmål: Barn skal bli kjent med og delta i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.	• Ut på trilletur i nærmiljøet. • Være med på turer i nærmiljøet som passer for deres alder. • Sette ord på det vi ser og opplever.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal lære at alle mennesker, uansett erfaringer og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap.	• La alle bli hørt. • Vennskap. • Personalet er gode forbilder. • Arbeide med likestilling mellom gutter og jenter og sørge for at begge kjønn får varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal utvikle tillit til egen deltakelse i og mulighet for påvirkning av fellesskapet. De skal utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett.	• FORUT-arbeid. • Markere samefolkets dag. • Bli kjent med ulike kulturer i barnegruppa og personalet. Lage ting fra deres land, lære sanger m.m. • La barna få oppleve at de er verdifulle for fellesskapet. • Oppleve at deres meninger er viktige, og at de kan være med på å ta en felles avgjørelse i barnehagen. • La barna i forkant av en aktivitet være med på å forberede og planlegge. • La barna få være med på å lede samlingsstund.
4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal bli kjent med historiske endringer i lokalmiljø og samfunn.	• Besøke fjordmuseet, gjerne med omvisning. • Besøke rådhuset. • Forandringer i lokalmiljø (ny skole, ny idrettshall, ny barnehage, fjæra vi brukte er ikke der lengre). • Fortelling om bygda vår og levemåten i ”gamle dager”.
5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor+ Barna skal bli kjent med at samene er Norges urbefolkning, og få kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.	• Bruke litteratur og rekvisitter (skaller, lasso, m.m) til å bli kjent med samisk kultur. • Menneskerettighetene og barnekonvensjonen.

Antall, rom og form	**Vi vil arbeide med dette fagområdet gjennom å vektlegge opplevelser og erfaringer i hverdagen.**
1-2 åringene Prosessmål: Barna skal få erfare rom og form gjennom alle sine sanser.	• Leker med ulike former. • Putteboks. • Bygge med klosser. • Bøker med bilder (former). • Personalet skal bruke formbegreper som en naturlig del av språket. • Gi barna erfaringer med rom av ulike størrelser, inne og ute.
2-3 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal erfare ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne.	• Bordteater med ulike eventyr for eksempel; Bukkene Bruse, Gullhår og de tre bjørnene. • Ha tilgang til klosser, puslespill og annet materiell/leker som gir barna erfaringer med sortering og sammenligning. • Ser forskjell på farger, begynne å lære fargenes navn. • Lottospill. • Være med på å rydde og sortere i bokser. • Telle.
3-4 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få erfare, utforske og leke med form og mønster.	• Formingsaktiviter med ulike former og mønstre. • Se etter former rundt oss, ute og inne. • Benevne mønstre i daglig tale. • BU-samlinger. • Delta i rydding/sortering inne og ute • Delta i forberedelser av måltid
4-5 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal få erfare plassering og orientering og på den måten utvikle sine evner til lokalisering.	• Regelleker som for eksempel haien kommer, tampen brenner, gjemsel, bro bro brille, orientering, skattekart. • Kunne navn på plasser. Eks forstå hvor museet, prix, biblioteket er. • Gå turer, la barna bestemme hvor man skal gå og finne veien tilbake igjen. • Gi barna instrukser om hvor de kan finne en ting. Eks; kan du hente koppen som står inne på bordet? • Rydding/sortering inne og ute
5-6 åringene Prosessmål: Vi følger opp arbeidet fra i fjor + Barna skal tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper.	• Førskole. • Lek med salg. Butikklek med ”penger”. • Være med å lage mat (vekt og volum). • Matematikk i lek og hverdagsaktiviteter. • Mengdeforståelse. • Rydding/sortering inne og ute

5. ÅRSHJUL FOR BARNEHAGEÅRET 2010-11

August: Velkommen til et nytt barnehageår!
15.08. Stengt p.g.a. planleggingsdag for personalet (nr. 1).
Tilvenning av nye barn. Etablere kontakt med nye foreldre

September: *Månedens tema: Gullhår og de tre bjørnene. Bli kjent / vennskap*
Forts. tilvenning av nye barn
Nasjonal Brannvernuke (uke 38), brannøvelse 27.09.
28.09. Foreldrerådsmøte

Oktober: *Månedens tema: Gullhår og de tre bjørnene. Vennskap / solidaritet*
FORUT-aksjon
17.10 Stengt p.g.a. planleggingsdag (nr. 2) Fagdag med tema
Danning og læring i barnehagen
25.10. Fotografering – Caspersen foto kl. 9
27.10. Operasjon Dagsverk
Det er hovedsakelig mor eller far som bringer/henter. Besteforeldre i noen tilfeller.

November: *Månedens tema: Mørketid / eventyr*
Foreldresamtaler
Ev. felles kursdag for personale (nr. 3) (Ikke avklart dato)

Desember: *Månedens tema: Jul*
Advent / juleforberedelser
- Nissemarsj
- Besøke sykehjemmet /Lucia
- Juletrefest
- Adventsgudstjeneste 20.12

(Datofestes på månedsplaner)

Januar: GODT NYTTÅR!
Månedens tema: Sola / eventyr
Ev. planleggingsdag (nr. 3)
Tilvenning av nye barn etter 2. opptak
Markering av soldagen

Februar: *Månedens tema: Samer / eventyr*
Ev. foreldremøte (avdelingsvis) hvis behov
Vintersportsaktiviteter

Mars: *Månedens tema: Fisk / eventyr*
01.03. Storsteinnes barnehage 35-år. Feires med KARNEVAL!
Vintersportsaktiviteter, ski- og akedag
20.03. Barnehagedagen 2012
Kateketbesøk før påske
Påskegudstjeneste

April: *Månedens tema: Påske*
Barnas Dag, Kulturuka v/Josefvatn Bygdelag
Foreldresamtaler

Mai: *Månedens tema: Norge / eventyr*
Foreldresamtaler forts. ved behov
Foreldremøte, evaluering av barnehageåret
Barnehagene deltar i 17. mai-toget
18.05. Stengt p.g.a.planleggingsdag for personalet (nr. 4)
Forberede overgang til skole / annen avdeling / ferieavvikling

Juni: *Månedens tema:*
Tur(er) eller annen våravslutning
Begynnende ferieavvikling
Planleggingsdag (nr. 5) etter skoleslutt

Juli / august: Ferieavvikling
Barnehageåret slutter fredag 10.08.12

6. SAMARBEID

6.1. FORELDRESAMARBEID

Foreldrene er barnehagens nærmeste samarbeidspartnere. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygges på gjensidig åpenhet og tillit. Barnehagen tilbyr to foreldresamtaler hvert år, men om dere foreldre ønsker det er det mulig å få flere. Det er bare å ta kontakt, så finner vi tid og sted.

Foreldrerådet består av alle foreldre / foresatte til barn i barnehagen. Det velges leder og nestleder, ev. også et arbeidsutvalg. Rådet bør ha møte minst 2 ganger i året og er det formelle organet som skal gi foreldre medinnflytelse i barnehagens virksomhet.

Samarbeidsutvalget, (SU), er barnehagens styre. Det er sammensatt av representanter fra foreldre, ansatte og eier, (Balsfjord kommune). Styrer er fast representant for eier.

6.2. ANDRE SAMARBEIDSPARTNERE

Fuglelia barnehage er en aktuell samarbeidspartner på flere områder.

Trollskogen barnehage er en aktuell samarbeidspartner bl.a. i forbindelse med turer og andre opplegg.

Storsteinnes skole er en naturlig kontakt og samarbeidspartner, spesielt i forbindelse med overgang barnehage / skole.

PPT benyttes både for uformell og formell veiledning og kontakt. Henvisning av enkeltbarn skjer kun i samarbeid med foreldre, med foreldres skriftlige godkjenning. Foreldre kan også kontakte PPT direkte.

BUP Storsteinnes ved Senter for psykisk helse Nord Troms, seksjon Storsteinnes, representerer et samarbeidstilbud når det er behov for det.

Helsesøster og barneverntjenesten er også aktuelle samarbeidspartnere ved behov for uformell eller formell veiledning.
Barnehagen har opplysningsplikt til barnevernet.